

Een boeiende boeier

Ron van Leeuwen

Ooit is dit leuke modelletje ontstaan uit de liefde voor mijn wijlen schoonvader. Mede door onze hobby deelden we veel kennis van, liefde voor en vooral plezier in het bouwen van scheepsmodellen. Toen ik dit model exposeerde en het verhaal erachter vertelde, raakten velen vertederd en heb ik er ooit eens een artikel aan gewijd. Maar toen ik recent toetrad tot de redactie van de nieuwe Modelbouwer vonden we het toch een leuk verhaal om nogmaals te publiceren. Ik hoop dat u het met plezier zult lezen (red).

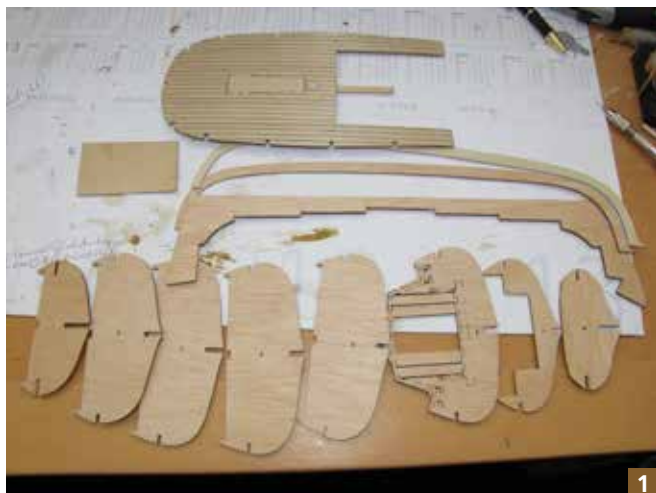
De historie

Ik maakte in mijn 'nieuwe leven', dat nu alweer 19 jaar geleden begon, kennis met twee ontzettend lieve schoonouders, waarbij mijn schoonvader dezelfde hobby bleek te hebben als ik en ook al vele jaren diverse scheepsmodellen had gemaakt. Tijdens één van de eerste bezoeken van mijn huidige vrouw en mij aan deze lieve mensen ontstond al snel, bij het zien van al die modellen in zelf gefabriceerde vitrines, een heel geanimeerd gesprek. Het klikte meteen. Allerlei kleinere schepen had hij in de kast staan, van zowel plastic als hout.

Ik moet wel bekennen dat het een man was van 'grote stappen gauw thuis' en dat was dan ook te zien aan de kwaliteit en details van zijn modellen. Maar dat maakte niet uit. We vonden het allebei een mooie hobby en vele tips over ieders wijze van bouwen werden uitgewisseld. In 2011 begon de teruggang in hun gezondheid en beide schoonouders werden getroffen door nare kwalen en ziektes.

Toen mijn schoonmoeder voor de zoveelste keer in een verzorgingstehuis werd opgenomen en mijn schoonvader op zichzelf

aangewezen was, zei hij mij, toen ik hem ophaalde voor een bezoek, dat hij zich stierlijk vervelde en best nog een keer wilde beginnen met een klein scheepje. Op internet zochten we de genoemde boeier uit. Het bleek de boeier van Billing Boats te zijn en dus ben ik spoorslags naar een geschikte zaak gegaan en heb de bouwdoos voor hem aangeschaft. Ik zal de lezer een lang verhaal besparen. Zijn gezondheid en ook die van zijn vrouw begon steeds sneller terug te lopen en beiden zijn in mei en september 2013 vrij kort na elkaar overleden en, eerlijk gezegd, uit hun lijden verlost. Na de dood van mijn schoonvader kwam de aangebroken bouwdoos tussen al zijn gereedschappen tevoorschijn. Hij was inmiddels aan de kiel en spanten begonnen. Ik zag direct dat hij, zoals altijd er een eigen draai aan had willen geven, en wel al bij

1

2

3

onderdeel nummer 2, door eigen verstevigingen aan te brengen. Ook was alles met een lijmpistool aan elkaar geplakt en liet de eerste lijmnaad al direct los zodra ik het tere frame oppakte. Ik heb mijn schoonmoeder beloofd dat ik hem met spoed verder zou afmaken. Maar ze heeft het helaas niet meer mogen meemaken.

Het model

Ik ben maar begonnen met hetgeen al in elkaar was gezet, weer voorzichtig uit elkaar te halen. Het bleek eenvoudiger om 'from scratch' opnieuw te beginnen. Wat een troep zeg, zo'n lijmpistool, nooit aan beginnen. Alles zit onder en plakken doet het voor geen meter [1].

Maar ja, wat moest ik nu met zo'n iel scheepje? Ik wilde er een eigen "touch" aan geven. Al bouwend en internet afstruinend kwam ik erachter dat het een kopie is van de "Sperwer". Dit originele schip ligt in het Enkhuizer Zuiderzeemuseum en is te bezichtigen in de binnenloods,

net na de ingang. Dus sprong ik hop in de auto, nam fototoestel mee en ging er naartoe. Ter plaatse werd ik getroffen door een ongelooflijk mooi schip, dat bovendien ook een niet onbelangrijke bijdrage bleek te hebben gehad in het ontstaan van één van de beroemdste filmhelden. De voormalige Engelse eigenaar, Merlin Minshall, heeft namelijk met dit vaartuig door heel Europa gevaren, tot aan de Zwarte Zee toe. Deze vier jaar durende tocht heeft hij beschreven in zijn roman 'De avonturier'. Hij meldt hierin dat hij een Engelse geheim agent is met de veelzeggende codenaam '007. Zijn baas', Ian Fleming, bedacht na de Tweede Wereldoorlog de beroemde James Bond figuur, met het boek van Minshall als basis. Tijdens mijn bezoek heb ik de Sperwer aan alle kanten gefotografeerd en kreeg ik er zin in om het model opnieuw op te bouwen [2].

Terug na het bezoek aan dit fraaie museum liet ik mijn fantasie de vrije loop. Ik wilde deze Sperwer zo natuurgetrouw

mogelijk nabouwen. Maar het werd steeds gekker. Het moest het schip worden van mijn beide schoonouders. Ik besloot daarom niet alleen de buitenkant, maar ook de binnenkant uit te bouwen tot iets... ja, wat eigenlijk... iets boeiends? Cliché natuurlijk, maar het moest anders worden dan het standaard concept. De spanten en de kiel werden vervolgens weer samengesteld [3].

De vloeren werden afgewerkt met finerstroken, die hun verweerde kleur kregen. Hiervoor gebruik ik gewoonlijk meerdere "washes" van het merk Vallejo (spreek uit Baljieggo) voor. Tot dusver niks bijzonders. Ik wilde het vaartuigje zo compleet mogelijk inrichten. Dus werden achtereenvolgens de prefab berghouten geplaatst, de steunlat voor het voordek en werd de onderbouw voor de nieuwe bedden, evenals de zitbank in de keuken, geplaatst. Daarna werden de banken op het achterdek aangebracht. Het achterste deksel werd voorzien van scharnietjes om

eventuele scheepsbenodigdheden te kunnen bergen. Het keukentje kreeg een kastje met twee frontjes, een aanrecht en een gootsteen, gemaakt van de deksel van een oud Humbrol verfpotje [4 en 5].

Om ook de binnenzijde vanaf stuurboord en bakboord te kunnen bekijken 'verzon' ik twee patrijspoorten in de zijwanden van de kajuit. Ook plaatste ik brandende navigatieverlichting. De smeedijzeren deurtjes waren een nieuwe uitdaging. Ik wilde deze deurtjes zo goed mogelijk namaken en hoewel dat moeizaam verliep met een hele fijne soldeerbout, was het resultaat acceptabel. Inmiddels probeer ik de kunst van het zilversolderen onder de knie te krijgen. Misschien doe ik hiermee nog een keer een nieuwe poging [6]. Voor de romp worden, bij de rondingen van de voor- en achtersteven, balsahouten delen gebruikt. Verder is het een opbouw van vuren latten. Om het schip

rondom een uitstraling te geven van een houten lattenbouw vond ik te veel werk en dus besloot ik het schip een gladde 'steel look' romp te geven door de eerste laag latten te schuren en te plamuren. De beide zwaarden waren standaard meegeleverd en van plastic... Helaas, het moest maar, maar het misstond niet [7].

Het originele schip is uitgerust met een verguld beeldje van een roofvogel op het roer. Inmiddels was mijn schoonmoeder ook overleden en heb ik besloten het 'roer om te gooien'. Mede op haar verzoek is het schip gedoopt onder de naam de 'Jantje'. Dit was de naam van hun tweede kind, een zoon die 6 uur na de geboorte kwam te overlijden. Ter nagedachtenis werd het dus de Jantje. Ik vond het prima. Ik kocht van het merk Faller een leuk ventje dat op een soort 'skippybal' zat, als was het een wereldbol. Ik heb het goud geverfd en op het roer geplaatst in plaats van de sperwer [8].

Inmiddels was de romp klaar en de ontwikkeling van de tuigage was in volle gang. Ik besloot op dit schip, net als op het origineel in Enkhuizen, een extra kluiver en kluiverboom bij te plaatsen. Via allerlei tekeningen vanuit het forum (www.modelbouwforum.nl) had ik een beeld hoe deze kluiver opgebouwd moest worden. Het is eigenlijk een korte boegspriet, of botteloef, met daarnaast een aparte lange kluiverboom [9]. Een hele constructie, die zich uiteindelijk vertaalde zoals te zien is in de afbeelding [10].

De verdere tuigage behoeft geen uitleg. Het werd standaard meegeleverd en moest dus worden gebouwd volgens de tekening. Wel heb ik de zeilen, zoals op de kopfoto te zien is, met een verfstof gekleurd, hetgeen gebruikelijk is op dergelijke Oudhollandse schepen, met uitzondering van de kluiver, want die is gewoonlijk wit.

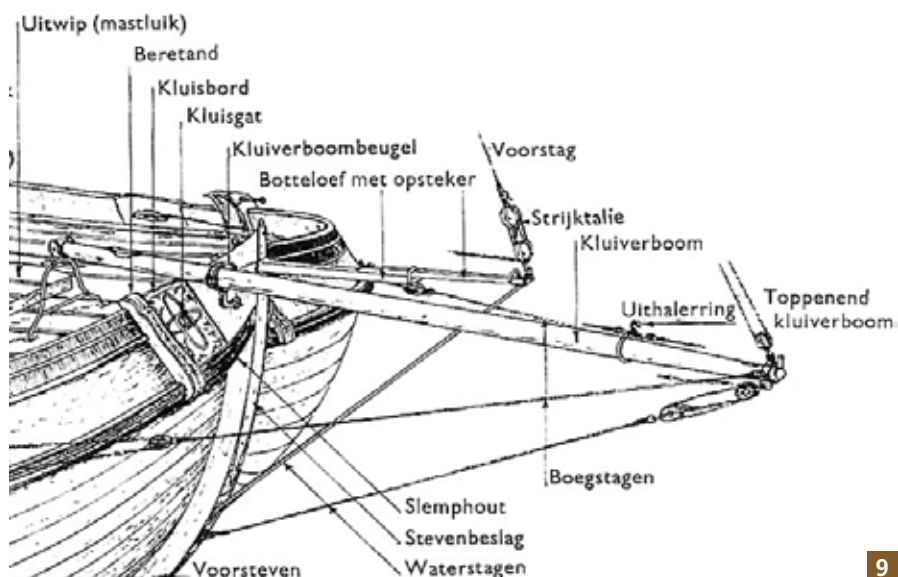

8

Het slot

Aangezien mijn vrouw en ik niet echt gek zijn van foto's van familieleden op de kast of tafel, en al helemaal niet van overledenen, lanceerde ik een nieuw idee. Wij wonen in een klein, ietwat katholiek dorpje in het Zuid-Hollandse Westland. Uitvaarten eindigen gewoonlijk in een begrafenis, maar mijn schoonouders verkozen beiden een crematie. Ik stelde mijn vrouw voor dat ik twee flinke houten tonnen zou kopen, deze uit te hollen en te vullen met een beetje van ieders as en deze te sealen om vervolgens als een soort Rose Bukather en Jack Dawson uit de film 'Titanic', op de boeg te plaatsen. Mijn vrouw vond het een fantastisch idee en zagezegt, zo gedaan. Het geheel werd nog gecompleteerd met een beeldje van onze overleden hond, een Beagle, en daarmee was onze "relikwie" compleet.

9

10

11

Sommigen van jullie zullen het bij het lezen misschien een pathetisch verhaal vinden, of ons misschien zelfs een beetje vreemd inschatten, maar dat vinden we niet erg. Het waren twee fantastische mensen die ons geleerd hebben wat de definitie van geluk is: 'blij, tevreden en dankbaar zijn met wat je hebt'. Ze staan hiermee vereeuwigd en onzinkbaar in de vitrinekast [11].